

„Niekada nedirbu išsiblaškiusi ar blogos nuotaikos, nes rezultatas tiesiogiai atspindi mano būsenas“

- sako juvelyrikos kūrėja druskininkietė Augusta Sofija Rudzikaitė

Augustos Sofijos Rudzikaitės fotosesijos, kurią Japonijoje surengė žurnalas „L'Officiel Mada“ ir žinomas italų mados fotografas Luca Gabino, nuotraukos

7
psl.

Savivaldybės kontrolierius opozicijai „uždraudė“

dalintis viešai prieinama informacija, o atsakymą dviem nariams išsiuntė neteisingu elektroniniu paštu

2-3
psl.

Galerijos jubiliejaus šventę papildė prancūziška dvasia

12
psl.

Vilma DANAUSKIENĖ,
www.DELFI.lt:

Šokiruojantis moksleivių muštynių stadione vaizdo įrašas: kas ir kodėl buvo nutylėta

INL INVL BALTIJOS MIŠKŲ FONDAS |
NUOLAT PERKA MIŠKUS
 Domina įvairaus amžiaus, įvairios būklės miškai. Tel. 8 694 91 465

6
psl.

Nei verkt, nei juoktis: valdžiai palankų atsakymą dėl Druskininkų ženklo savivaldybės kontrolierius opozicijai „uždraudė“ dalintis viešai prieinama informacija o atsakymą dviem nariams išsiuntė neteisingu elektroniniu paštu

„Jokio atsakymo iš savivaldybės kontrolieriaus S.Valentukevičiaus negavau. Manau, kad savivaldybės kontrolierius dar kartą įrodė, kieno rogėse sėdi ir kieno giesmę gieda“, - nusijuokė savivaldybės tarybos narys dr. Juozas Šarkus, tik iš žiniasklaidos sužinojęs, kad savivaldybės kontrolierius vietos valdžiai palankias išvadas jam išsiuntė neteisingu elektroniniu paštu. S.Valentukevičius prokuratūros pavedimu turėjo išnagrinėti opozicijos narių kreipimąsi dėl Druskininkų ženklui išleistos kosminės sumos – daugiau kaip 300 tūkst. eurų mokesčių mokėtojų pinigų. Tačiau kontrolieriaus atsakymas lapkričio 14 d. dviejų opozicijos atstovų nepasiekė. Atsitiktinai sužinoję apie S.Valentukevičiaus raštą, jie gerokai vėliau jį gavo iš kitų savo kolegų. Opozicijos nariai buvo gerokai nustebinti ir savivaldybės kontrolieriaus rašto tonu: sprendimo pabaigoje S.Valentukevičius pabrėžtinai nurodo, kad jo rašte pateikta informacija „negali būti teikiama tretiesiems asmenims“.

Pasigyrė, bet neužsiminė apie kainą

Lapkričio 14 d. savivaldybės kontrolieriaus S.Valentukevičiaus pasirašytame sprendime „Dėl Druskininkų ženklų įgyvendinimo aplinkybių“ minima žiniasklaidoje ne kartą aprašyta informacija apie daugiau kaip 300 tūkst. eurų mokesčių mokėtojams atsiėjusį Druskininkų ženklą – tris masyvias metalo pušis.

Kaip žinia, po žiniasklaidos publikacijų apie stulbinamai dideles biudžeto lėšas, kurias vietos valdžia paklojo už kurorto prieigose pastatytą Druskininkų ženklą – tris masyvias metalo pušis, į Generalinę prokuratūrą kreipėsi opozicijos atstovai prašė iširti ir įvertinti, ar nebuvo padarytas nuostolis savivaldybės biudžetui ir nepažeistas viešasis interesas.

Ar prie įvažiavimo į Druskininkus įsodintos trys pilkos metalo pušys iš tiesų vertos beveik vieno trečdaliao milijono eurų? Toks klausimas spalio pradžioje buvo pateiktas Generalinei prokuratūrai ir Viešųjų pirkimų tarnybai.

Šįmet liepos 13 d. R.Malinauskas su savo bendražygiais bei Druskininkų ženklą stačiusios AB „Montuotojas“ atstovais oficialiai atidarė naująjį kurorto riboženklį. 12 metrų aukščio, trijų metalinių pušų su karūnomis skulptūra su tūrinių raidžių užrašu „Druskininkai“ pastatyta kelio ties Druskininkų miesto riba žiedinės sankryžos viduryje. Šis objektas kurorto biudžetui, t.y. mums, mokesčių mokėtojams, kainavo daugiau kaip 300 tūkst. eurų.

Perkirpus atidarymo juostelę, savivaldybė savo tinklapyje netrukus gyrėsi kurorto įvaizdį esą atspindinčiu riboženkliau, nei žodžiu neužsimenant, kiek gi mums, mokesčių mokėtojams, kainavo šis valdžios pasididžiavimas.

Ar esame tokie turtingi?

Klausimas, ar esam tokie turtingi, kad trims metalo pušims, įtupdytomis judrios magistrinės žiede, galėtume lengva ranka išleisti 300 tūkst. eurų? Nesunku paskaičiuoti, kiek už tokią sumą Druskininkuose galima nupirkti butų renovuotame daugiabutyje miesto centre - ogi mažiausiai šešis dviejų kambarių butus!

Pažymėtina, kad beveik 300 tūkst. eurų Druskininkų biudžeto lėšų skirta tik miesto ženklui. Kelio sankryža buvo rekonstruota bei apvažiavimo žiedas įrengtas valstybės pinigais – Kelių direkcijos lėšomis, visa tai kainavo daugiau kaip pusę milijono eurų. „Projekto „Valstybinės reikšmės magistralinio kelio A4 Vilnius-Varėna-Gardinas 126 km esančios sankryžos rekonstravimo į žiedinę darbais“ įgyvendinimui skirta 520 tūkst. 369 Eur su PVM“, - žiniasklaidai patvirtino Lietuvos automobilių kelių direkcija.

Savivaldybės administracija paklausta, kodėl naujo Druskininkų ženklų sukūrimo projektui nebuvo skelbtas viešas konkursas, kodėl Druskininkų savivaldybės administracija neieškojo ekonomine prasme logiškesnio sprendimo šiai savo idėjai įgyvendinti, pareiškė, kad „Druskininkų ženklų projektavimo ir įrengimo darbai vykdomi laikantis LR teisės aktų. Lietuvos automobilių kelių direkcijos sprendimu rekonstruojamas įvažiavimas į Druskininkus nuo Merkinės pusės, įrengiant žiedinę sankryžą. Atsižvelgiant į tai, Druskininkų savivaldybės Taryba numatė lėšas naujo Druskininkų ženklų projektavimui ir įrengimui. Ženklo projektas buvo sukurtas konsultuojantis su druskininkiečių bendruomene“.

Kreipėsi į prokuratūrą

Rugsėjo pabaigoje į Generalinę prokuratūrą kreipėsi opozicijos atstovai dr. Juozas Šarkus, Vilius Semeška, Antanas Balkė, Karolis Kaklys ir Vitas Balčius savo pareiškime pažymėjo, kad „savivaldybės valdžia vengė informuoti bendruomenę apie šio objekto įgyvendinimą, autorius, projektavimo, pagaminimo paslaugų kainas“.

„Objekto įgyvendinimas savivaldybės biudžetui kainavo 303 tūkst. 357 eurus. Iš šios sumos 27 tūkst. 697 eurai - statybos projekto parengimas, dar 6 tūkst. 293 eurai - aplinkos (žiedo velėnavimo darbai, nors, tikėtina, kad žiedo 450 kv. m ploto sutvarkymas buvo numatytas Kelių direkcijos lėšomis) sutvarkymui ir 1 tūkst. 64 eurai sumokėta uždarajai akcinei bendrovei „Dujų sfera“ už ženklų projekto parengimo sutarties nutraukimą. Mes nežinome, ar, vyk-

dant viešąjį riboženklį statybos paslaugų pirkimą, pasiūlymą pateikė vienintelė AB „Montuotojas“, tačiau daugiametė savivaldybės administracijos praktika rodo, kad dažniausiai perkama gavus vieną pasiūlymą“, - pareiškime nurodė opozicijos atstovai.

Jie atkreipė dėmesį, kad 2017 m. rugpjūčio 21 d. Druskininkų savivaldybės administracijos direktorė V. Jurgelevičienė pasirašė ženklų supaprastinto statybos projekto parengimo sutartį su UAB „Dujų sfera“ už 10 tūkst. 648 eurus. Po dviejų mėnesių ši sutartis buvo nutraukta savivaldybės iniciatyva ir dėl to sumokėta bendrovei „Dujų sfera“ 1 tūkst. 64 eurai. „2018 m. sausio mėn. Druskininkų savivaldybės administracijos direktorė V. Jurgelevičienė pasirašė ženklų statybos sutartį su AB „Montuotojas“ už 296 tūkst. eurų, ir čia nurodyta kaina už supaprastinto statybos projekto parengimą – 27 tūkst. 697 eur. Akivaizdus kainos skirtumas už tos pačios apimties projekto parengimą“, - akcentavo opozicijos nariai.

Iškėlė klausimus dėl kainos

Pareiškime Generalinei prokuratūrai taip pat primenamos ir žiniasklaidoje aprašytos vilniečio skulptoriaus Vlado Kančiausko pretenzijos dėl ženklų autorystės. „V. Kančiauskas teigia 2017 m. pateikęs kurorto savivaldybei būtent tokį Druskininkų ženklų modelį. Savo kūrinio bylą, darbo modelį ir aprašymą skulptorius nurodė įteikęs Druskininkų vyr. architektui Viliui Margeliui ir netgi pasiūlęs, kad jį įgyvendinti galėtų tas pats AB „Montuotojas“ už 104 tūkst. eurų (be PVM ir be skulptūros sukimo mechanizmo). Ši informacija matoma el. laiške, kurį skulptorius gavo iš AB „Montuotojas“, - akcentavo opozicijos nariai. - Akivaizdu, kad AB „Montuotojas“ pasiūlyta ženklų statybos kaina skulptoriui ir kaina, sutarta su savivaldybės administracija (296 tūkst. eurų), ženkliai skiriasi. Nors skulptoriui pateikta kaina be sukimo mechanizmo, aišku, kad ženklų sukimo mechanizmas negali tiek padidinti bendros ženklų pagaminimo ir statybos kainos“.

„Prašome iširti ir įvertinti, ar įgyvendinant Druskininkų ženklą ir savivaldybės administracijai pasirašant sutartį (sutarus neadekvačią kainą) su AB „Montuotojas“, nepadarytas nuostolis savivaldybės biudžetui, nepažeistas viešasis interesas, kadangi tokiais veiksmais neracionaliai ir neadekvačiai naudojant savivaldybės lėšas (nutraukiant sutartį su mažesne kaina ir sudarant sutartį su didesne kaina ir t.t.) yra pažeidžiamos visuomenės ir valstybės teisės bei teisėti interesai“, - pareiškime Generalinei prokuratūrai nurodė opozicijos atstovai.

Kreipimesi į Viešųjų pirkimų tarnybą opozicijos nariai šią instituciją paprašė įvertinti, ar, įgyvendinant Druskininkų ženklą, nebuvo pažeistas Viešųjų pirkimų įstatymas bei procedūros, taip pat ar Druskininkų savivaldybės administracija, pasirašydama sutartį su AB „Montuotojas“, nepadarė nuostolio savivaldybės biudžetui.

Prokurorai nusprendė, kad Druskininkų savivaldybės tarybos narių kreipimąsi turėtų nagrinėti Druskininkų savivaldybės kontrolierius. Savivaldybės biudžetinės įstaigos Druskininkų savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos vadovas S.Valentukevičius, atskaitingas savivaldybės tarybai, šiose pareigose dirba nuo 2004 metų. Beveik tiek pat metų, kiek kurorto valdžios rūmuose sėdi R.Malinauskas.

„Atsakys Viešųjų pirkimų tarnyba“

Kas gi ten tokio įdomaus minėtame lapkričio 14 d. S.Valentukevičiaus rašte, kuriame pastarasis opozicijos nariams pabrėžtinai nurodo, jog informacija „skirta tik vidiniam naudojimui ir negali būti teikiama tretiesiems asmenims“? Deja, teks nuvilti maniusius, kad daugiau kaip mėnesį prie valdžios atsiųstų popierių sėdėjęs S.Valentukevičius ėmė ir „iškapstė“ kokias nors skandalingas sandorių detales – tame jo „slaptame dokumente“ nėra nieko, kas iki šiol nebuvo žinoma, ko negalima rasti viešai prieinamuose šaltiniuose ar to, ko neprivalo visuomenei atsiskaityti viešaisiais finansais disponuojanti vietos valdžia.

Savivaldybės kontrolieriaus sprendime „Dėl Druskininkų ženklų įgyvendinimo aplinkybių“ vardijami ne kartą žiniasklaidoje publikuoti faktai apie biudžeto lėšas, kurias vietos valdžia išleido savo ambicijai miesto prieigose pastatyti tris masyvias metalo pušis. S.Valentukevičius mini Druskininkų savivaldybės administracijos sudarytą ir netrukus nutrauktą sutartį su UAB „Dujų sfera“. Apie tai rašyta ne kartą. S.Valentukevičius savo išvadose vardija ir valdžios sudarytą sutartį su ženklų už 296 tūkst. eurų pastačiusia AB „Montuotojas“. Apie tai irgi rašyta ne kartą. S.Valentukevičius savo rašte mini ir viešojo pirkimo būdu už 6 tūkst. 130 eurų nusipirktą aplinkos sutvarkymo, t.y. dirbtinės

žolės apklojimo aplink metalo pušis, paslaugą. Nieko naujo, apie tai irgi rašyta. Kontrolierius vardija ir riboženklį projekto bendrąją ekspertizę už 955 eurus atlikusią UAB „Darbasta“. Kaip rašo S.Valentukevičius, „savivaldybės administracija šią paslaugą pirkė laikydamasi Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimų“ ir „Darbastai“ mokėjo biudžeto, t.y. mūsų visų pinigais. S.Valentukevičius savo rašte taip pat mini ir savivaldybės tarybos priimtą sprendimą riboženkliai skirti 303 tūkst. eurų iš savivaldybės biudžeto. Tai - taip pat viešai prieinama, ne kartą žiniasklaidoje minėta informacija. Savo rašto pabaigoje S.Valentukevičius reziumuoja: „Manome, kad nėra pagrindo nepasitikėti specialistų atlikta projekto ekspertize ir būtų netikslinga dar kartą atlikti projekto ekspertizę ir/ar patikrinti skaičiuojamosios kainos nustatymą, tam atlikti samdant atestuosius specialistus ir skiriant papildomas Druskininkų savivaldybės biudžeto lėšas“. Ir dar priduria, kad savo ruožtu Viešųjų pirkimų tarnyba „išnagrinės viešųjų paslaugų pirkimo procedūras ir pateiks galutinius atsakymus į jums rūpinamus klausimus“.

Klausimai S.Valentukevičiui

„Druskonis“ savivaldybės kontrolieriui pateikė kelis klausimus: „2018-11-14 d. atsakyme prokuratūrai ir opozicijai priklausančioms savivaldybės tarybos nariams „Dėl Druskininkų ženklų įgyvendinimo aplinkybių“ rašote, kad pažeidimų dėl 303 tūkst. eurų miesto biudžetui kainavusio trijų metalo pušų riboženklį nerasta. Minėtame rašte vardijate ne kartą žiniasklaidoje cituotą, viešai prieinamą informaciją, kurią galima rasti centrinėje viešųjų pirkimų sistemoje bei kituose teisės aktų registruose, tačiau pabaigoje pareiškėjęs pabrėžtinai įspėjate, kad „šiam rašte pateikta informacija yra skirta tik jūsų vidiniam naudojimui ir negali būti teikiama tretiesiems asmenims“.

Ką jūs norite nuslėpti nuo visuomenės šiuo perspėjimu? Ar tai susiję su tuo, kad esate kontrolierius, atskaitingas, t.y. pavaldus, savivaldybės tarybai, kurios daugumą sudaro R.Malinausko vadovaujamos asociacijos nariai?

Nuo kada viešai prieinama informacija; informacija, susijusi su biudžeto lėšų panaudojimu ir viešaisiais finansais, cituojama valstybės tarnautojo rašte, pagal jus yra įslaptinta?

Dėl kokių priežasčių, siųsdamas raštą savivaldybės tarybos nariams, kurie kreipėsi į prokuratūrą, dviem iš jų, vieniems iš aktyviausių opozicijos narių, laišką išsiuntėte neteisingais elektroniniais adresais? Ar tai buvo sąmoningas siekis, galimai tikintis, kad jūsų patikrinimo rezultatai nebus paskelbti viešojoje erdvėje? “

Kaip jau minėta, du opozicijos nariai apie jiems adresuotą S.Va-

anklo suraitės acija,

lentukevičiaus sprendimo egzistavimą sužinojo atsitiktinai. Minėtą kontrolieriaus raštą gerokai vėliau jiems persiuntė kiti kolegės. Paašėję, kad savivaldybės kontrolierius dviem opozicijos nariams raštą išsiuntė, neteisingai įrašęs jų elektroninio pašto adresus – vietoj gmail.com suvedęs netikrą domeną gmail.com

Kontrolieriaus atsakymas

„Savivaldybės kontrolierius nuo visuomenės nieko neslepia, o tik vadovaujasi „Savivaldybių kontrolierių profesinės etikos kodekso“ reikalavimais dėl konfidencialumo“, - taip savo atsakyme aiškina S.Valentukevičius, cituodamas ištrauką iš minėto teisės akto ir nurodydamas, kad „savivaldybės kontrolierius yra atskaitingas savivaldybės tarybai, bet jai nėra pavaldus“. S.Valentukevičiaus atsakyme į klausimus taip pat dėstomos ištraukos iš teisės aktų, kad „savivaldybės kontrolierius, savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos valstybės tarnautojai negali būti tos savivaldybės tarybos nariais ir darbo laiku negali dalyvauti politinių partijų veikloje“, o „pareigos nesuderinamos su jokiomis kitomis renkamomis pareigomis valstybės ir savivaldybių institucijose, įstaigose ir įmonėse“.

„Savivaldybės kontrolierius nėra susijęs su R. Malinausko vadovaujama asociacija“, - rašo S.Valentukevičius, pridurdamas, „kad viešai prieinama informacija išlaptinta, apie tai rašte tarybos nariams neminėju“.

„Dėl tarybos narių elektroninių adresų teisingumo galite kaltinti Kauno apygardos prokuratūros Viešojo intereso gynimo skyriaus prokurorus, nes laiškas buvo išsiųsti pagal Jų pateiktus adresus. Tikrai neturėjau siekio nuo Tarybos narių slėpti patikrinimo rezultatų“, - atsakyme gynėsi S.Valentukevičius, taip ir nepalyginęs prokuratūros jam atsiųstų teisingų elektroninių adresų su tais, kuriais jis išsiuntinėjo savo raštą: dėl to, kad dviejų savivaldybės tarybos narių elektroniniuose adresuose buvo įrašytas neteisingas domenas gmail.com (praleista raidė „l“), pastarieji ir negavo iš kontrolieriaus el. pašto siųsto sprendimo.

„S.Valentukevičiaus rašto turinys ir išvados, atvirai pasakius, nenustebino. Kokio dar kitokio sprendimo buvo galima tikėtis iš, mano nuomone, „kišeninio“ kontrolieriaus, atskaitingo savivaldybės tarybai, kurios daugumą sudaro R.Malinausko bendražygiai? Kiek metų S.Valentukevičius sėkmingai dirba šiose pareigose, savivaldybės tarybai vadovaujant R.Malinauskui? Beveik penkiolika. Ar per tuos metus jums teko skaityti savivaldybės kontrolės kritiškus vertinimus savivaldybės administracijos veiklos adresu? Ne, mūsų valdžios tarnai yra visada teisūs, neklystantys ir skaidrūs kaip krištolai“, - išsakydamas savo nuomonę, ironizavo opozicijos atstovas Antanas Balkė.

„Druskonio“ inf.

Ženklas yra rekomendacinio pobūdžio

Kaip žinia, neseniai Druskininkuose, M.K.Čiurlionio g. 75, buvo atidarytas naujas „Affidea Lietuva“ radiologinės diagnostikos centras.

Netrukus šalia jo atsirado kelio ženklas, kai kuriems druskininkiečiams sukėlęs atitinkamus klausimus.

Gavę G. M. klausimą, kaip būtų galima pasiaiškinti, koku pagrindu savivaldybė leido „tokius keistus ženklus“ ir kieno tai nuopelnai, atsakymo kreipėmės į Druskininkų PK kelių policininkus.

Alytaus apskrities vyriausiojo PK Druskininkų policijos komisariato Veiklos skyriaus vyresnysis

tyrėjas Giedrius Alminas atsakė, „kad piliečio nufotografuotas kelio ženklas yra rekomendacinio pobūdžio, skirtas į „Affidea Lietuva“ atvykstantiems klientams. Šis kelio ženklas nedraudžia statyti transporto priemonių ir kitiems vairuotojams“.

„Druskonio“ inf.

Kelio ženklas prie Druskininkų ir M.K.Čiurlionio gatvių sankryžos

POLICIJOS ŽINIOS

IŠĖJO IR ILGAI NEGRĮŽO

● Lapkričio 15 d. policijai pranešta, kad iš namų Druskininkuose išėjo ir negrįžo 45 metų druskininkietė I. G., apie 167 cm ūgio, trumpų šviesių plaukų, vidutinio kūno sudėjimo. I. G. išėjo apsirengusi gelsva trumpa striuke, tamsiomis aptemptomis kelnėmis.

IŠVILIOJO 2000 EUR

● Lapkričio 15 d., apie 12 val., nenustatytas asmuo, apgaule pasinaudodamas Druskininkuose gyvenančio 82 metų vyriškio elektroninės bankininkystės kodais, išviliojo iš jo 2000 eur. Įvykis tiriamas.

VAIKUS PERDAVĖ MOČIUTEI

● Lapkričio 17 d., apie 19 val., Egles g. neblaivus (1.12 prom. alkoholio) 35 metų vyras smurtavo prieš savo neblaivią (1.45 prom. alkoholio) 31 metų sutuoktinę. Mažamečiai vaikai, gimę 2018 m. ir 2007 m., perduoti močiutei.

Skaldyk ir valdyk: ko siekia Kremlius, kiršindamas Lietuvos tautines mažumas

Ką tik Vilniuje viešėjęs Lenkijos Senato pirmininkas Stanislawas Karczewskis atvirai perspėjo, kad Rusija siekia sukiršinti Lenkiją tiek su Lietuva, tiek su Ukraina, o kaimynių bendras uždavinys – neleisti, kad tai trukdytų kurti ateitį. Jo teigimu, Lenkijos–Ukrainos santykiuose provokacijos yra susijusios su istorine atmintimi, o Lenkijos–Lietuvos santykiuose – su lenkų tautine mažuma Lietuvoje. Kaip pastebi Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto (VU TSPMI) politologas, portalo IQ.lt politikos redaktorius Tomas Janeliūnas, šie politiko žodžiai išties demaskuoja vieną iš Kremliaus dezinformacijos ginklų.

Tautinės nesantaikos kurstymas ir įvairių tariamų stereotipų skatinimas yra vienas iš dažniausiai naudojamų informacinio karo instrumentų. Tai leidžia gana greitai įpliekti visuomenėje įtampas, pagilinti nepasitikėjimą savo bendruomene ir valdžia. Politikai taip pat mėgsta piktnaudžiauti jautriais klausimais, manydami, kad tai suteiks jiems populiarumo. Todėl tarptautinių santykių problemų eskalavimas ir kiršinimas yra viena mėgstamiausių Kremliaus dezinformacijos priemonių.

Profesorius pastebi, kad tai ne tik leidžia įaudrinti informacinę erdvę, bet turi ir strateginių tikslų – prastėjant santykiams tarp valsty-

Tomas Janeliūnas

P.Paleckio nuotr./alfa.lt

bių sunkiau vyksta strateginiai bendradarbiavimo projektai, mažiau pasitikima partneriais, sunkiau derinti bendras pozicijas.

„Lietuvos lenkai jau seniai yra viena iš jautresnių visuomenės grupių Lietuvoje, nes ji žymiau imlesnė prokremliškai propagandai. Yra atlikta nemažai tyrimų, kurie rodo, kad didelė dalis Lietuvos lenkų vis dar dažniau remiasi informacija iš Rusijos, o ne Lietuvos ar Lenkijos. Todėl jų pasaulėžiūrą ir vertinimus didele dalimi gali nulemti oficialių Rusijos kanalų peršamos versijos. Atitinkamai vėliau sunku Lietuvos ar Lenkijos žiniasklaidai pateikti kitą vertinimą, nes per ilgą laiką susiformavę mąstymo šablonai nėra taip lengvai pakeičiami“, - pasakojo prof. T. Janeliūnas.

Dažnai pamirštama, kad tautinės mažumos yra neatsiejama mūsų visuomenės dalis,

su Lietuva susijusi ilgalaikiais istoriniais ir kultūriniais saitais. Ištisis šimtmečius tautinėms bendrijoms teko svarbus vaidmuo: jos prisidėjo kuriant Lietuvos valstybę ir ginant jos laisvę bei Nepriklausomybę.

Siekiant kuo labiau patenkinti lenkų tautybės gyventojus Lietuvos pietryčiuose jau nuo gegužės mėnesio galima matyti net penkis nekoduosius Lenkijos TV kanalus: „TVP Polonia“, „TVP Historia“, „TVP Info“, „Power TV“ bei „NUTA.TV“. Istoriniai, kultūriniai bei informaciniai TV kanalai kiekvienam leis išsirinkti programas pagal savo pomėgius.

Visgi įvairių visuomenės nuomonės apklausų rezultatai atskleidė, kad Kremliaus propagandai paveikios kelios Lietuvos gyventojų grupės, visgi statistškai reikšmingiausios yra tos, kurios jaučia nostalgiją sovietmečiui, kurios nepatenkin-

tos demokratijos veikimu Lietuvoje. Tyrėjai pastebi, kad sovietinės nostalgijos pakilimas buvo per ekonominę krizę Lietuvoje, tačiau Krymo įvykiai, Rusijos agresija prieš Ukrainą norą grįžti atgal sumažino.

Lenkai – ne vieninteliai, į kuriuos nutaikytos informacinio karo strėlės.

„Žinoma, Lietuvos rusai ar kiti rusakalbiai gyventojai taip pat patenka į Rusijos informacinio karo taikiklį – rusų kalba skleidžiama informacija jiems yra žymiai paveikesnė. Kita vertus, galima pastebėti, jog nepaisant Rusijos dezinformacijos ir propagandos pastangų, pastaruoju metu rusiškos informacijos šaltinių populiarumas Lietuvoje smarkiai sumažėjo, o valstybinių institucijų, visų pirma Lietuvos radijo ir televizijos komisijos sprendimai apriboti aki-vaizdžiai nesantaiką ar karo propagandą skleidžiančių kanalų transliacijas Lietuvoje taip pat sumažino šių pastangų efektyvumą“, - kalbėjo VU TSPMI politologas.

2011 m. visuotinio gyventojų ir būsto surašymo duomenimis, Lietuvoje gyveno 154 tautybių gyventojai, 2001 m. – 115. Lenkai – gausiausia Lietuvoje gyvenanti tautinė bendruomenė, toliau seka rusai, baltarusiai, ukrainiečiai, žydai, totoriai, vokiečiai, romai, latviai, armėnai, azerbaidžaniečiai, moldavai, gruzinai, estai, kairaimai ir kt.

Šokiruojantis moksleivių muštynių stadione vaizdo įrašas: kas ir kodėl buvo nutylėta

Vilma DANAUSKIENĖ,
www.DELFI.lt

Keliasdešimt moksleivių su mobiliaisiais telefonais, filmuojantys dviejų bendraamžių muštynes mokyklos stadione.

Iš išvaizdos 13-14 metų berniukai vienas kitą talžo kumščiais, vėliau vyresnysis į darbą paleidžia kojas. Gindamasis nuo smūgių jaunesnysis mėgina pabėgti, tačiau pasivijęs mušeika smūgiu partrenkia auką ant stadiono bėgimo tako. Tada prasideda gulinčios ir bandančios bėgimui rankomis gintis nuo smūgių aukos spardymas kojomis, paaugliui trenkiama kumščiu tiesiai į veidą.

Visa tai palydima keiksmažodžių kraūa ir priekaištais: „Achu...linsi, nach...ij, dar achu...linsi, klausiu?!“. Aplinkui apstojusi bendraamžių minia su mobiliaisiais telefonais, filmuoja ir šūksniais reiškia savo „emocijas“ vaizdui muštynių ringu virtusiam mokyklos stadione.

Toks vaizdas užfiksuotas vaizdo įrašė, kurį gavo DELFI. Moksleivių nufilmuotą vaizdo įrašą, kuriame matoma, kaip vienas iš paauglių žiauriai spardo ir kumščiuoja bendraamžį, DELFI perdavė vienos Druskininkų mokyklos vienas iš bendruomenės narių. Iki to, teigiama, minėtas įrašas jau buvo paplitęs socialiniuose tinkluose.

Seimo narė: mokinių elgesys rodo itin prastą psichosocialinį klimatą mokykloje

Paprašius gautą vaizdo įrašą pakomentuoti Seimo Švietimo reikalų komiteto narę Aušrą Papirtienę, ilgametį pedagoginio darbo stažą turinti politikė neslėpė esanti šokiruota.

„Šis vaizdo įrašas mane taip sukretė, kad turėjau prisiversti žiūrėti. Visa tai, ką mačiau, verčia manyti, jog mūsų švietimo įstaigose dar nepakankamai skiriama dėmesio smurto ir patyčių prevencijai“, - sakė Seimo narė.

Anot jos, nors teisės aktai įpareigoja, jog kiekvienoje mokykloje turi būti vykdoma bent viena prevencinė programa, A. Papirtienės turima informacija rodo, jog yra dar nemažas procentas ugdymo įstaigų, kuriose to nėra.

„Iš filmuotos medžiagos matyti, kad viskas įvyko mokyklos teritorijoje. Daugybė jaunų žmonių fil-

Muštynės Druskininkų mokykloje

www.delfi.lt

muoja muštynes mobiliaisiais telefonais, girdisi susižavėjimo šūksniai, keiksmažodžiai, nors turėtų būti kviečiama pedagogų, vaiko teisių ir policijos pagalba, medikai. Toks mokinių elgesys rodo itin prastą psichosocialinį mikroklimatą šioje konkrečioje mokykloje, tad mokyklos vadovybė turėtų šią situaciją įvertinti kaip mokyklą ištikusią krizinį atvejį, ir sutelkti visas pastangas, kad ateityje visi mokiniai mokykloje jaustųsi saugūs“, - sako Seimo „valstiečių“ frakcijos atstovė A. Papirtienė.

Nuo visuomenės įvyki nutylėto

Pradėjus DELFI domėtis vaizdo įrašė užfiksuotais įvykiais paaiškėjo, kad nepilnamečių muštynės Druskininkų mokykloje vyko šių metų spalio 19 dieną, penktadienį. Konfliktas tarp trylikamečio ir metais vyresnio jo bendraklasio kilo pamokų metu, tarp 11 ir 12 valandos. Kaip redakcijai teigė vienas iš įvykių mačiusių asmenų, po muštynių mokyklos socialinis pedagogas išsikvietė ne tik muštynių dalyvius, bet ir įvykių filmavusių moksleivių dalį.

„Buvo pareikalauta ištrinti nufilmuotus vaizdus iš mūsų telefonų. Iš kai kurių net jie buvo laikinai paimti, gal kad ištrinti tuos įrašus?“ - sakė liudininkas.

Pasakjo, nors apie įvykių iš karto sužinojo mokyklos administracija, nei policijos pareigūnai, nei moksleivių tėvai, nei medikai, nei vaiko teisių apsaugos pareigūnai į mokyklą nebuvo iškviesti.

Policijai pranešta iš ligoninės ir tik po pusantros paros

Apie įvykių iš tiesų nebuvo skelbiama ir viešai publikuojamose policijos įvykių suvestinėse. Kodėl buvo nuslėptas nepilnamečio sumušimas ugdymo įstaigoje - neatsakyta.

Kaip DELFI informavo Alytaus apskrities vyriausiojo policijos ko-

misariato atstovė Kristina Janulevičienė, telefoninis skambutis iš Druskininkų į Alytaus policijos būdetojų dalį užfiksuotas tik rytojaus dieną, vėlai vakare, apie 22 valandą. Skambinusioji Druskininkų ligoninės medikė informavo, kad iš vakaro, penktadienį, į ligoninę vėlai vakare kreipėsi nepilnamečis druskininkietis, kuriam buvo diagnozuotas bendras kūno sumušimas. Vaikinas paaiškino nukentėjęs mokykloje, muštynių metu.

Mokyklos stadionas Druskininkuose, kuriame vyko moksleivių muštynės, po renovacijos atidarytas šiemet rugsėjo 1-ąją. Jo atidaryme dalyvavo Druskininkų savivaldybės vadovai, Seimo nariai. Druskininkų savivaldybė yra šios ugdymo įstaigos steigėja. Gavus informaciją iš ligoninės, Alytaus AVPK, kuriai vadovauja Druskininkų savivaldybės administracijos direktorės Vilmos Jurgelevičienės sutuoktinis Alvydas Jurgelevičius, dėl sumušto moksleivio pradėjo įvykio aplinkybių patikslinimą.

Anot policijos atstovės K. Janulevičienės, nustačius, kad muštynių dalyviai - nepilnamečiai, t.y. neturi sulaukę amžiaus, nuo kurio grėstų baudžiamoji atsakomybė, buvo nutarta ikiteisminio tyrimo nepradėti.

Paprastai tokiais atvejais, kai subjektas neturi amžiaus, nuo kurio jam tenka atsakomybė už baudžiamąsias veikas, už jį elgesį atsako tėvai. Taip pat tėvai atsako ir už tų veikų metu atsiradusią žalą. Tačiau šiuo atveju, ką DELFI patvirtino Alytaus AVPK atstovė, jokių priemonių prieš nepilnamečio mušeikos tėvus nebuvo imtasi. K. Janulevičienė neslėpė dėl to nuostabos, nes, anot jos, „paprastai tokių veiksmų tėvų atžvilgiu būna imamasi“.

Vaiko teisių apsaugos atstovė: grėsmių nustatyta nebuvo

Policijos atstovė K. Janulevičienė, kalbėdama apie policijos veiksmus, gavus pranešimą iš ligoninės apie sumuštą nepilnamečį, pasako-

jo, kad gavus pranešimą, apie įvyki pranešta Druskininkų vaiko teisių apsaugos tarnybai. Pastarosios patarėja Vaiva Kirkauskienė DELFI teigė informaciją apie sumuštą nepilnamečį „gavusi iš ligoninės ir iš policijos“. Valstybės atstovė vaiko teisių apsaugos srityje DELFI sakė, kad „ėmėms visų įstatyme numatytų priemonių“. Paprašyta patikslinti - kokių, V. Kirkauskienė teigė, kad „buvo vykstama į šeimas ir nustatinėjamas grėsmės lygis“.

Patikslinus, ar buvo tiriami mušeikos, ar ir aukos šeimos, Druskininkų vaiko teisių apsaugos atstovė V. Kirkauskienė atsakė, kad „buvo tiriamos abi“. Per klausus, kokie buvo vizitų į šeimas rezultatai, V. Kirkauskienė atsakė, kad „grėsmių nebuvo nustatyta“. Pasak Druskininkų vaiko teisių apsaugos atstovės, abi šeimos - tiek nukentėjusiojo, tiek smurtautojo, yra tvarkingos, anksčiau į pareigūnų akiratį pakliuvusios nebuvo.

Savivaldybės Švietimo skyriaus vedėjas: sužinoje paskutiniai

Druskininkų savivaldybės Švietimo skyriaus vedėjas Jevgrafjus Samuchovas DELFI sakė, kad apie incidentą mokykloje sužinojęs praėjus keletui parų, „iš viešos erdvės“. Anot valstybės tarnautojo, jis iš karto nurodęs mokykloje sukviesti vaiko gerovės komisijos posėdį situacijai iširti. Vedėjas apgailestavo, kad pagal dabar galiojančią tvarką švietimo administracijos savivaldybėse informaciją apie tokius įvykius sužino iš šalies ir pavėluotai.

„Mūsų niekas, pasirodo, nepriėjo informuoti - nei policija, nei vaikų teisės. Nebent mokykla. Bet šįkart ne jie mane informavo, o aš su jais pirmas susisiečiau“, - apgailestavo J. Samuchovas. Švietimo skyriaus vedėjas sako, kad vienintelė informacija iš policijos apie minėtą incidentą buvo lapkričio 6

dieną į savivaldybę atėjęs laiškas.

„Spalio 31-os dienos data rašytame laiške, kurį mes paštu gavome lapkričio 6 dieną, nurodoma, kad atsisakyta pradėti ikiteisminį tyrimą“, - sakė Druskininkų savivaldybės atstovas. Kalbėdamas apie konkretų atvejį, J. Samuchovas sakė, kad konfliktas tarp bendraklasių buvęs asmeninio pobūdžio.

„Kasmet vykdome daugybę prevencinių smurto ir patyčių programų, stengiamės, kad kiekvienas iš moksleivių dalyvautų bent vienoje tokioje programoje. Rodos, darome viską, kad užkirsti kelią tokiems įvykiams, tačiau tenka tik apgailestauti, kad jų vis dar yra“, - sakė Druskininkų savivaldybės Švietimo skyriaus vadovas.

Mokyklos direktorė: sužinojome nedelsiant

Prašydami pakomentuoti vaizdo įrašė matomą moksleivių elgesį, kreipėmės į Druskininkų mokyklą. Jos direktorei Danutei Časienei klausimus ketvirtadienį išsiuntėme raštu. Prašėme atpažinti, ar tikrai muštynės vyksta jos vadovaujamos ugdymo įstaigos teritorijoje, taip pat - pakomentuoti, kokių veiksmų buvo imtasi ir kokie tyrimo rezultatai.

Iš pradžių telefonu teigusi, jog informacijos pateikimui mokykla turinti 20 dienų terminą, penktadienį direktorė D. Časiene persigalvojo ir atsiuntė atsakymus į pateiktus klausimus.

„Jūsų minimas įvykis vyko mokyklos teritorijoje 2018-10-19 d. Įvyki dalyviai - mūsų mokyklos mokiniai. Situacija buvo išsiaiškinta iškart. Į neeilinį VGK (Vaiko gerovės komisijos - DELFI) prevencinės darbo grupės posėdį pakviesti abiejų mokinių tėvai. Vadovaujantis mokyklos veiklos dokumentais, priimti visi tokie atveju būtini sprendimai“, - teigiama Druskininkų mokyklos direktorės D. Časiene laiške.

UAB „Dzūkijos miškas“
Lietuvos miško savininkų asociacijos (LMSA) narė.

PERKAME MIŠKĄ SU ŽEME ARBA IŠKIRSTI

- Miškotvarkos projektai
- Biržių atrėžimas
- Miško savininkų konsultavimas.

Kreipkitės tel. 8 686 57 593
El. paštas ausra@dzukijosmiskas.lt

„Niekada nedirbu išsiblaškiusi ar blogos nuotaikos, nes rezultatas tiesiogiai atspindi mano būsenas“

Juvelyrikos kūrėja, 26-erių metų Augustą Sofiją Rudzikaitę per šešerius pastaruosius gyvenimo metus spėjo pagyventi keturiuose pasaulio valstybėse. Įvairiais kitokiais tikslais apkeleliavusi dar daugiau, kurti ji grįžo atgal į gimtuosius Druskininkus.

- Tavo klajonės nuo 20-ies metų po įvairias šalis, studijos, projektai, parodos Tokijuje, Miunchene, Florencijoje, Paryžiuje, Taline veikiausiai buvo kūrybinių ieškojimų paskatintos? Kokius atradimus ir netikėtumus, svarbius nuosavai kūrybai, apšvietė šiomis kelionėmis? Ar pasaulinės juvelyrikos skirtingos patirtys labiau vienija, ar skiria, tarkim, Japoniją ir Vakarų Europą?

- Taip, kelionės nedvejotinai buvo kūrybinių ieškojimų paskatos. Arba kitaip, gyvenimas kūrėjui yra kūrybinių ieškojimų paskatos. Kuo jis kontrastingesnis, su tuo didesniu trenksmu pasitinka atradimai, bent jau aš taip manau. Sunku juos įvardinti, nes kūrėjas, gyvenantis su klausimu, atradimus pasitinka kiekvieną dieną. Sakykim, išmokau suprasti save ir būti su savimi, atskirti savo bei kitų kultūrų identitetus. Kuo daugiau skirtingų pasaulių žmogus pažįsta, tuo labiau jis ima vertinti savo šaknis.

Iš pirmo žvilgsnio gali pasirodyti atvirksčiai, tačiau manau, jog patirtys nedvejotinai vienija. Kuo labiau gilinausi į Rytų bei Vakarų kultūras, tuo daugiau skirtumų (visiškai nesuderinamų) pradėjau išvelgti. Vienu metu net stebėjaisi, kaip apskritai japonai, būdami tokie neįtikėtinai kitokie, sugeba keliauti ir bendrauti su Vakarais. Rodėsi, jog šie du pasauliai tarpusavyje neturi visiškai nieko bendra. Tačiau vėliau supratau, jog tai ir yra bendrumas - visi esam unikalūs, saviti. Tai supratę, galim išmokti vieni kitus labiau gerbti, mokytis šališkai nevertinti ir išsiugdyti bendrumą, kuriame identitetas būtų vertybė.

- Interviu žurnalui „L'Officiel Mada“ išsipasakojai, ką svarbaus patyrei kiekviename mieste, kur trumpiau ar ilgiau pabuvojai. Įprasmink dar kartą tuos miestus nuosavos savivokos (tiek kūrybinės, tiek gyvenimiškosios) atžvilgiu?

- Kiekvienas šių miestų unikalus. Japonija paliko didžiausią įspūdį - kultūriniai skirtumai pribloškė. Turėjau dalinai tapti japonė, kad sugebėčiau pritaipyti toje šalyje ir būti suprasta. Nors japonų estetiką buvau nemažai studijavusi, pamąčiusi ją veikiant realiam gyvenime galėjau į viską pažiūrėti daug giliau. Miunchenas, Florencija, vėliau - Paryžius, kiekviena šių kelio-

Raimondos Vyšnios nuotr.

Augusta Sofija Rudzikaitė ir jos sukurti auskarai bei žiedai

ASR JWLS

nių verta atskiros ilgos istorijos ir į tokį trumpą klausimą būtų neįmanoma sutalpinti.

- Paatvirauk, kodėl Japonijos sostinė Tokiją apibūdina tarsi maudynes lediniame vandenyje?

- Įsivaizduokite naivų, pasaulio nemačiusį ir prisivajojusį vaiką iš kaimo, nukritusį vienoje didžiausių pasaulio sostinių. Be jokio užnugario, be jokio žinojimo, be kelio atgal ir be jokios nuovokos apie rytojų. Arba jis krenta į eketę ir išlipęs užsigrūdina, arba sušąla ir jo ateitis lieka neaiški. Tam, kad žmogus išoktų į ledinį vandenį, jis turi negalvoti apie tai, ką daro, kitaip jo racionalumas tikrai jį sustabdytų. Niekada nebuvau iš tų, kuri keliauja, bet toliau lieka užsidariusi saugiame burbule. Jeigu jau keliauju tyrinėju, važiuoju be išankstinių nusistatymų, rizikuoju ir pasirašau visoms avantiūroms.

- Na, ir galiausiai (arba pirmiausiai) pasaulio miestų, kur pabuvojai, sekoje beliko įprasminti gimtuosius Druskininkus, kur, berods, ir tebegyveni, ir tebedirbi...

- Taip, gyvenu čia ir dirbu čia. Nežinau, ar verta bandyti juos įprasminti. Manau, jog lokacija turi labai mažai bendra su prasme. Man gera čia, nes gyvenu apsupta gamtos ir tylos. Auginu šunį, stebiu besikeičiančius sezonus ir tuo tarpu užsiimu kūryba.

- Viešumoj esi pristatoma kaip šiuolaikinės juvelyrikos menininkė, besislepanti už ženklą - ASR JWLS. Kaip žinia, kiekvienas ženklas intriguoja išsiaiškinti jo prasmę...

- ASR yra mano vardo inicialai, o JWLS - angliško žodžio jewel (brangenybės) trumpinys. Tai yra mano prekinio ženklą pavadinimas arba būdas, kaip reiktų skaityti mano simbolį, kuriuo pasirašau savo kūrinius. Jis angliškas, nes tikrai nemažai dirbu su užsienio klientais, ten ir orientuojuosi.

- Tavo juvelyrinius dirbinius menotyrininkai apibūdina kaip spontanišką ir netikėtą poeziją, sukuriančią netobulų ir neužbaigtų daiktų estetiką. Tai įrodo profesionalumo paieškas natūraliuose, asimetriškuose ir keistuose papuošaluose. Pridurčiau, kai kurie tavo juvelyriniai dirbiniai iš pirmo žvilgsnio primena autentiškų archeologinių radinių arba amuletų formas, tuo tarpu išsiūrėjęs iš archa pastebi subtilų meistriškumą ir inkrustavimą. Ką apie savo kūrybą, kuri apibūdinama prabangia juvelyrika, pati pridurtum? Ar sudėtinga ją kurti? Kuo prabangi juvelyrika skiriasi nuo įprastosios?

- Savo juvelyrką pavadinčiau prabangia, tačiau moderniu pavidalu. Manau, jog prabangus daiktas yra kokybiškas daiktas, dėmesingai sukurtas, unikalus ir išskirtinis. Daug metų dirbau, kad tai pasiečiau. Taip, ją kurti labai sudėtinga, nes didžiąją dalį technologijų sugalvojau ir atradau pati - niekur to nesimokiau. Metalai, su kuriais dirbu - labai reti, kieti, nepaslinkūs, sunkiai apdirbami, visapusiškai kaprizingi. Reikia daug užsispyrimo, tačiau tuo pačiu ir jautrumo, pastabumo tokiems žiedams kaldinti. Brangakmeniai trapūs, o metalai neįtikėtinai kieti, juos suvaldyti, sukombonuoti ir visa tai atlikti preciziškai, pagal aukštosios juvelyrikos standartus, nėra lengva. Kiekvienas nelygumas yra suplanuotas. Nors atrodo labai spontaniški, jie yra spontaniškai išieškoti. Niekada nedirbu išsiblaškiusi ar blogos nuotaikos - tai neįmanoma, nes rezultatas tiesiogiai atspindi mano būsenas. Esu laiminga, kai sulaukiu pripažinimo Japonijoje, Italijoje, Prancūzijoje - bet kur kitur, kur juvelyrikos rinka yra tokia milžiniška, o išsiskirti labai sunku. Nesijaudinu, jei tokioje mažoje šalyje kaip Lietuva kartais lieku nesu-prasta.

- Ar dažnai tenka saviraišką aukoti prabangių juvelyrinių dirbinių turtingų užsakovų įgeidžiams? Kur galima išvysti arba įsigyti tavo juvelyrinius dirbinius?

- Tikrai netenka, niekada neme-luoju nei sau, nei klientams. Moku pasakyti „ne“, pinigais manęs neįmanoma papirkti. Darau tai, ką jaučiu ir ką noriu daryti. Mano kūrinius galima išvysti tik klientams ant rankų, kol kas nesu sukaupti kolekcijos, nes visus kūrinius arba nuperka, arba kuriu individualiai. Keletą eksperimentinių žiedų turiu namie, o jeigu norėtumėte ką nors įsigyti, tektų tiesiog skambinti man.

- 2017-ųjų gruodį sulaukė „L'Officiel Mada“ redaktoriaus kvietimo fotografuotis bei duoti interviu jų pavasario numeriui Paryžiuje, tačiau tam, be kompromisų, pasirinkai Tokiją. Spontaniškos fotosesijos Japonijoje bendraautorius - tavo bičiulis žinomas italų mados fotografas Luca Gabino, surežisavęs originalias nuotraukas, kurių pagrindinė herojė - europietė Augustą Sofija japoniškoj aplinkoj. Ar ši avantiūra, tavo žodžiais tariant, pavyko? Kokių atsiliepiamų apie ją išgirdai?

- Pavyko, be jokios abejonės. Buvo nuostabi patirtis, nuostabi pamoka, neįtikėtina kelionė. Jei atvirai, tikėjaisi didesnio atgarsio, tačiau nemanau, jog publika iki galo suprato, kas ir kaip ten įvyko. Pagyrų tikrai sulaukiau, tačiau jos nevedė ir neveda manęs niekada į priekį - pati tikiu viskuo, ką darau, arba tiesiog nedarau.

- Ar savo kūryboje ir gyvenimo būde neįjauti tėčio, žinomo Druskininkų dailininko Saulius Rudziko bei dėdės, garsaus menotyrininko bei filosofo Algio Uždavinio įtakos? Juk nuo vaikystės augai meno minčių, žodžių ir darbų aplinkoj? Tikria-

siai mokeisi Druskininkų dailės mokykloj, kaip ir daugelis iš mūsų miestelio kilusių menininkų?

- Žinoma, jaučiu. Tai, kokioje aplinkoje augau ir ką mačiau, būdama vaikas, nulėmė labai daug. Labai džiaugiuosi, kad vaikystėje galėjau klausytis menininkų pokalbių, būti kritikuojama ir vertinama pagal profesionalų kriterijus. Kartu su mano pačios ambicija ir užsispyrimu tai padėjo labai didelį žingsnį kelyje, kuriuo dabar einu. Kartais atsiverčiu paskaityti vieną iš dėdės knygų ir nuolat stebiuosi, kaip seniau negalėjau nei pirmo puslapio perskaityti, kokia sudėtinga ji man rodėsi. Mokiausi ir Druskininkų dailės mokykloje. Pradėjau lankyti tėčio pamokas kartu su vyresniais mokiniais gal net anksčiau nei pradinę mokyklą, o baigiau ją būdama keturiolikos. Po to iki mokyklos baigimo lankiau išpėstinę klasę - tiesiog užaugau ten, ji buvo man antrieji namai. Kūryba yra gyvenimo būdas, arba žmogus gyvena ja, arba kažkuo kitu.

„Druskonio“ inf.

Galerijos jubiliejaus šventę papildė prancūziška dvasia

Onutė ZAKARIENĖ
V.K.Jonyno galerijos muziejininkė

Seštadienį, lapkričio 17 d., iškilmingai pažymėtas V.K. Jonyno galerijos 25-erių metų veiklos jubiliejus. Renginio metu pristatyta šios galerijos vardo savininko darbų paroda, kurioje eksponuojami tie V. K. Jonyno kūriniai, kuriuos buvo atrinkęs pats dailininkas. „Deja vu“ – tai kas jau buvo, ką malonu prisiminti.

Pirmąją V. K. Jonyno galerijos ekspoziciją atkurti įkvėpė ir padėjo naujai išleista menotyrininko, ilgamečio M. K. Čiurlionio memorialinio muziejaus vadovo Adelberto Nedzelskio knyga „Pokalbis V. K. Jonyno galerijoje Druskininkuose 1992 metų rugpjūčio šeštą dieną“, kuri taip pat buvo pristatyta šio renginio metu. A. Nedzelskis tiesiogiai bendravo su profesoriumi V. K. Jonynu, gerai mena visą galerijos atsiradimo istoriją. Gausiai susirinkusiems galerijos lankytojams knygos autorius įdomiai pasakojo apie stebėtina netikėtą V. K.

Jonyno apsisprendimą statyti galeriją šalia M. K. Čiurlionio memorialinio muziejaus, dalijosi šviesiais atsiminimais apie veiklią ir kartu kuklią iškilaus grafiko, tapytojo, skulptoriaus, vitražisto V. K. Jonyno asmenybę.

V.K.Jonyno galerija (architektas Algimantas Kančas) lankytojams duris atvėrė 1993 m. lapkričio 4 d. Dailininkas iš Jungtinių Amerikos Valstijų sugrįždavo kiekvieną vasarą, čia dirbo ir gyveno beveik iki pat savo mirties. Per 25-erius galerijos gyvavimo metus ekspozicija daug kartų keitėsi, pildėsi

naujai gautais darbais iš dailininko padovanojimų kūrinių fondo. Galerijos gimtadienio proga buvo išskirti ir parodoje „Deja vu“ eksponuojami dailininko kūriniai beveik chronologine sukūrimo tvarka, atkuriant jo gyvenimo kelionę. Ekspozicijos pagrindinė tema – Paryžius, nes profesorius yra pasakęs, jog visa, ko mokėsi Paryžiuje, jam vėlesniame gyvenimo kelyje labai pravertė. Parodoje galime pamatyti visą eilę jo medžio raižinių, sukurtų Paryžiuje, besimokant meno ir amatų mokykloje (Conservatoire National des Arts et Metiers), ir išsaugotų fonduose vos po vieną originalo egzempliorių. Galerijoje eksponuojami ir Paryžiuje surengtų parodų katalogai, jam brangių gyvenimo kelyje sutiktų žmonių portretai. Fotografijos mena apie ypač svarbią jo iniciatyvą – 1946 metais Freiburge įkurtą dailės ir amatų mokyklą (École des Arts et Métiers). V. K. Jonynui ir dabartiniams galerijos muziejininkams svarbu parodyti pasaulinės literatūros klasikos kūrinių iliustracijas Prospero Merimee „Lokys“, J.W.Goethe „Jaunojo Verterio kan-

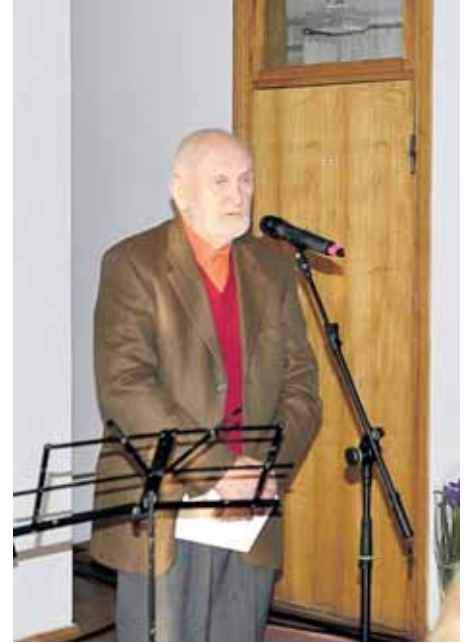
Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus Druskininkų skyriaus vadovė Regina Stankevičienė (kairėje) su grupės „Clotilde Solange“ nariais iš Prancūzijos

Jauna atlikėja ir aktorė prancūzaitė Clotilde Solange Rigaud sukūrė nuostabiai jausmingą atmosferą, nukėlusią į V.K.Jonyno jaunystę

V.K.Jonyno galerijos muziejininkė Onutė Zakarienė

Renginyje pristatyta ilgamečio M. K. Čiurlionio memorialinio muziejaus vadovo Adelberto Nedzelskio knyga „Pokalbis V. K. Jonyno galerijoje Druskininkuose 1992 metų rugpjūčio šeštą dieną“

HIPERBOLĖ
PROJEKTAS
„AŠ DAR DAINUOSIU“

DRUSKININKŲ GRAND SPA

GRUODŽIO **1** 20 VAL.

V. KUDIRKOS G. 45

BILJETUS PLATINA: bilietai.lt

DOMINO teatrų INTERAKTYVUS ŠOU **N-16**

2 SMEGENŲ ISTORIJA

ARŪNAS VALINSKAS vs INGA VALINSKIENĖ

MOTERYS vs VYRAI

LAPKRIČIO 24 D. 19 VAL.

GRAND SPA LIetuva, DRUSKININKAI

www.dominoiteatras.lt

niam menui Jungtinėse Amerikos Valstijose.

Ilgiausiai V.K. Jonynas gyveno Niujorke, dėstė, kartu su Donaldu Shepardu įsteigė bažnytinio meno ir vitražo studiją. Jungtinėse Amerikos Valstijose bareljefais, skulptūromis, vitražais dailininkas apipavidalino daugiau nei 100 visuomeninių pastatų. 1968 m. patyręs menininkas buvo pakviestas į Romą sukurti Šv. Petro bazilikoje Lietuvių kankinių koplyčią (Mater Misericordiae). V.K. Jonynas unikalai vienijo tautinės kultūros palikimą ir moderniojo meno stiliškumą, tobulai valdė įvairias meno technikas. Jis buvo vienas iš pirmųjų išeivijos dailininkų, šimtus savo kūrinių padovanojęs Lietuvos muziejams.

Iškilaus menininko galerijos gimtadienio šventę maloniai ir jaukiai papildė prancūzų kalba atliekamos dainos. Jauna atlikėja ir aktorė prancūzaitė Clotilde Solange Rigaud sukūrė nuostabiai jausmingą atmosferą, nukėlusią mus į V.K.Jonyno jaunystę, į studijų metus, praleistus Paryžiuje, pabrėžė ypatingą dailininko ryšį su prancūziška kultūra ir jos žmonėmis.